

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань бюджету

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел. 255-49-39, 255-43-61, факс: 255-41-23

№ 04-13/2-1497(149374)

" 18 " 04 2018 р.

Круку А.О.,

Шановний Андрію Олександровичу!

До Комітету Верховної Ради України з питань бюджету надійшла ініційована Вами на веб-сайті Верховної Ради України електронна петиція щодо зменшення кількості політичних партій та припинення фінансування з бюджету їх діяльності.

Вищезазначена електронна петиція в установленій Законом України «Про звернення громадян» строк не набрала необхідної кількості голосів на її підтримку та відповідно до частини десятої статті 23-1 цього Закону розглядається як звернення громадян.

З огляду на важливість порушеного питання та враховуючи повноваження Національного агентства з питань запобігання корупції, зокрема щодо здійснення державного контролю за додержанням встановлених законом обмежень щодо фінансування політичних партій, законним та цільовим використанням політичними партіями коштів, виділених з державного бюджету на фінансування їх статутної діяльності, а також повноваження Міністерства юстиції України щодо здійснення державного контролю за додержанням політичними партіями вимог Конституції та законів України і вжиття відповідних заходів у разі порушення таких вимог, Ваше звернення направлено для розгляду та опрацювання до зазначених органів.

Про результати розгляду Вас буде повідомлено додатково.

З повагою

Перший заступник
Голови Комітету

В.В. Амельченко

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань бюджету

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел. 255-49-39, 255-43-61, факс: 255-41-23

№ 04-13/17-1437/149324)

" 12 " 04 2018 р.

**Національне агентство з
питань запобігання корупції**

Копія: Міністерство юстиції України

До Комітету Верховної Ради України з питань бюджету надійшла електронна петиція щодо зменшення кількості політичних партій та припинення фінансування з бюджету їх діяльності, ініційована громадянином Круком А.О. на веб-сайті Верховної Ради України.

Вищезазначена електронна петиція в установлений Законом України «Про звернення громадян» строк не набрала необхідної кількості голосів на її підтримку та відповідно до частини десятої статті 23-1 цього Закону розглядається як звернення громадян.

Враховуючи повноваження Національного агентства з питань запобігання корупції, зокрема щодо здійснення державного контролю за додержанням встановлених законом обмежень щодо фінансування політичних партій, законним та цільовим використанням політичними партіями коштів, виділених з державного бюджету на фінансування їх статутної діяльності, а також повноваження Міністерства юстиції України щодо здійснення державного контролю за додержанням політичними партіями вимог Конституції та законів України і вжиття відповідних заходів у разі порушення таких вимог, просимо розглянути порушені у зазначеному зверненні питання та про результати поінформувати автора відповідно до вимог Закону України «Про звернення громадян».

Додаток: копія звернення громадянина Крука А.О. на 1 арк.

**Перший заступник
Голови Комітету**

В.В. Амелченко

**НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО
З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ**

бульв. Дружби народів, 28, м. Київ, 01103 код ЄДРПОУ 40381452

№ _____
На № _____ від _____

Круку Андрію Олександровичу

**Копія: Комітет Верховної Ради України
з питань бюджету**

Щодо розгляду звернення

Національне агентство з питань запобігання корупції (далі – Національне агентство) розглянуло Ваше звернення яке надійшло листом Комітету Верховної Ради України з питань бюджету від 12.07.2018 №04-13/17-1437/149324, та повідомляє наступне.

Підпунктами 8¹ та 8² частини першої статті 11 Закону України «Про запобігання корупції» на Національне агентство покладено повноваження щодо здійснення у порядку та в межах, визначених законом, державного контролю за дотриманням встановлених законом обмежень щодо фінансування політичних партій, законним та цільовим використанням політичними партіями коштів, виділених з державного бюджету на фінансування їхньої статутної діяльності, своєчасністю подання звітів партій про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру, звітів про надходження і використання коштів виборчих фондів на загальнодержавних та місцевих виборах, повнотою таких звітів, звіту зовнішнього незалежного фінансового аудиту діяльності партій, відповідністю їх оформлення встановленим вимогам, достовірністю включених до них відомостей, затвердження розподілу коштів, виділених з державного бюджету на фінансування статутної діяльності політичних партій, відповідно до закону.

Згідно з частиною першою статті 36 Конституції України громадяни України мають право на свободу об'єднання у політичні партії та громадські організації для здійснення і захисту своїх прав і свобод та задоволення політичних, економічних, соціальних, культурних та інших інтересів, за винятком обмежень, встановлених законом в інтересах національної безпеки та

громадського порядку, охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей.

Частиною другою статті 36 Конституції України передбачено, що політичні партії в Україні сприяють формуванню і вираженню політичної волі громадян, беруть участь у виборах. Членами політичних партій можуть бути лише громадяни України. Обмеження щодо членства у політичних партіях встановлюються виключно цією Конституцією і законами України.

Згідно частини другої статті 4 Закону України «Про політичні партії в Україні» (далі – Закон) втручання з боку органів державної влади та органів місцевого самоврядування або їх посадових осіб у створення і внутрішню діяльність політичних партій та їх структурних утворень забороняється, за винятком випадків, передбачених цим Законом.

Відповідно до частини першої статті 23 Закону, політичні партії припиняють свою діяльність шляхом реорганізації чи ліквідації (саморозпуску) або в разі заборони її діяльності чи анулювання реєстрації в порядку, встановленому цим та іншими законами України.

Що стосується підстав для припинення державного фінансування статутної діяльності політичних партій, то згідно із статтею 17-8 Закону, підставами для припинення державного фінансування статутної діяльності політичної партії є:

- 1) застосування до політичної партії заходів кримінально-правового характеру, передбачених Кримінальним кодексом України, у встановленому законом порядку;
- 2) повторне протягом року вчинення будь-якого з таких порушень: неподання політичною партією до Національного агентства з питань запобігання корупції у встановлений цим Законом строк Звіту політичної партії про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру, подання політичною партією до Національного агентства з питань запобігання корупції звіту політичної партії про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру оформленого з грубим порушенням встановлених вимог, або звіту, який містить недостовірні відомості про майно політичної партії чи кошти або витрати політичної партії в розмірі більше двадцяти розмірів мінімальної заробітної плати, встановлений на 1 січня відповідного календарного року, умисне отримання політичною партією внеску, отриманого від особи, яка не мала права здійснювати такий внесок, або в розмірі, що перевищує встановлений цим Законом розмір;
- 3) реорганізація (крім злиття і приєднання до інших політичних партій), ліквідація (саморозпуск) політичної партії;
- 4) заборона діяльності політичної партії, анулювання реєстраційного свідоцтва політичної партії в порядку встановленому законом;
- 5) встановлення судом за позовом Національного агентства з питань запобігання корупції Рахункової палати фактів, які свідчать про те, що кошти, виділені з державного бюджету на фінансування статутної діяльності політичної партії, використані партією на фінансування її участі у виборах народних

депутатів України, виборах Президента України, місцевих виборах або на цілі, або на цілі не пов'язані із здійсненням її статутної діяльності;

б) невикористання коштів, отриманих на фінансування статутної діяльності політичної партії, протягом одного року з дня, коли такі кошти вперше були зараховані на окремий рахунок політичної партії в установі банку;

7) повторне протягом року зарахування на окремий рахунок політичної партії, відкритий в установі банку України для зарахування коштів державного бюджету на фінансування статутної діяльності політичної партії, коштів, які заборонено зараховувати на такий рахунок відповідно до Закону;

8) подання політичною партією до Національного агентства з питань запобігання корупції заяви про відмову від державного фінансування.

Відповідно до статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

У зв'язку з вищенаведеним Національне агентство не наділено відповідними повноваженнями щодо зменшення кількості політичних партій, про що зазначається у тексті електронної петиції, поданої Вами.

В.о. Голови Національного агентства

С.С. Патюк

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ
УКРАЇНИ**

Крук А.О.

вул. Городецького, 13, м. Київ, 01001

Тел. +380 44 278-37-23, факс +380 44 271-17-83

E-mail: themis@minjust.gov.ua

<http://www.minjust.gov.ua>

Код ЄДРПОУ 00015622

№ _____

м. № _____

Міністерство юстиції України розглянуло питання електронної петиції від 26 березня 2018 року, ініційованої на веб-сайті Верховної Ради України, яка надіслана листом Комітету з питань бюджету Верховної Ради України від 12 липня 2018 року № 04-13/12-1437/149324/ (вх. № 1117-1-18 від 17 липня 2018 року), щодо зменшення кількості політичних партій та припинення їх фінансування та в межах компетенції повідомляє.

Згідно з частиною першою статті 36 Конституції України громадяни України мають право на свободу об'єднання у політичні партії та громадські організації для здійснення і захисту своїх прав і свобод та задоволення політичних, економічних, соціальних, культурних та інших інтересів, за винятком обмежень, встановлених законом в інтересах національної безпеки та громадського порядку, охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей.

Відповідно до статті 2 Закону України «Про політичні партії в Україні» (далі – Закон про партії) політична партія – це зареєстроване згідно з законом добровільне об'єднання громадян – прихильників певної загальнонаціональної програми суспільного розвитку, що має своєю метою сприяння формуванню і вираженню політичної волі громадян, бере участь у виборах та інших політичних заходах.

Частиною третьою статті 4 Закону про партії встановлено, що втручання з боку органів державної влади та органів місцевого самоврядування або їх посадових осіб у створення і внутрішню діяльність політичних партій та їх структурних утворень забороняється, за винятком випадків, передбачених цим Законом.

Відповідно до частини першої статті 37 Конституції України та частини першої статті 5 Закону про партії забороняються утворення і діяльність, зокрема, політичних партій, програмні цілі або дії яких спрямовані на ліквідацію незалежності України, зміну конституційного ладу насильницьким шляхом, порушення суверенітету і територіальної цілісності держави, підрив її безпеки, незаконне захоплення державної влади, пропаганду війни, насильства,

257519

на розпалювання міжетнічної, расової, релігійної ворожнечі, посягання на права і свободи людини, здоров'я населення, пропаганду комуністичного та/або націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів та їхньої символіки.

Статтею 19 Конституції України визначено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до пункту 1 частини першої статті 18 Закону про партії державний контроль за діяльністю політичних партій, а саме за додержанням політичною партією вимог Конституції та законів України, а також статуту політичної партії здійснює, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної реєстрації (легалізації) об'єднань громадян, інших громадських формувань.

Згідно з підпунктами 83¹³, 83¹⁴ та 83¹⁵ пункту 4 Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02 липня 2014 року № 228 (зі змінами), Міністерство юстиції України здійснює відповідно до закону державну реєстрацію, зокрема, політичних партій; приймає рішення щодо невідповідності діяльності, найменування та/або символіки юридичної особи, політичної партії, її обласної, міської, районної організації або іншого структурного утворення, передбаченого статутом політичної партії, іншого об'єднання громадян вимогам Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їх символіки» (далі – Закон); здійснює контроль за додержанням політичною партією вимог Конституції України та законів України, а також статуту політичної партії, вживає визначених законом заходів у разі порушення політичними партіями Конституції та законів України, звертається до суду з поданням про анулювання реєстраційного свідоцтва політичної партії або про заборону політичної партії; звертається до суду із заявою про анулювання реєстраційного свідоцтва постійно діючого третейського суду у випадках, передбачених законом.

Політична партія може бути за адміністративним позовом центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної реєстрації (легалізації) об'єднань громадян, інших громадських формувань заборонена в судовому порядку у випадку порушення вимог щодо створення і діяльності політичних партій, встановлених Конституцією України, цим та іншими законами України (стаття 21 Закону про партії).

Підставою для застосування до політичних партій заходів адміністративного впливу є в установленому порядку задокументовані факти її (партії) діяльності, що спрямовані на зміну конституційного ладу насильницьким шляхом, порушення суверенітету і територіальної цілісності держави, підрив її безпеки, незаконне захоплення державної влади, пропаганду війни, насильства, на розпалювання міжетнічної, расової, релігійної ворожнечі, посягання на права і свободи людини, здоров'я населення, пропаганду

комуністичного та/або націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів та їх символіки.

Виявлення порушень Конституції та законів України у діяльності політичних партій здійснюється відповідними правоохоронними органами.

Частиною першою статті 24 Закону про партії встановлено, що у разі невиконання політичною партією вимоги частини сьомої статті 11 Закону про партії, виявлення протягом трьох років з дня реєстрації політичної партії недостовірних відомостей у поданих на реєстрацію документах, невисування політичною партією своїх кандидатів по виборах Президента України та виборах народних депутатів України протягом десяти років орган, який зареєстрував політичну партію, має звернутися до суду з поданням про анулювання реєстраційного свідоцтва. Інші підстави для анулювання реєстраційного свідоцтва не допускаються.

Міністерством юстиції України проводиться постійний моніторинг виконання/невиконання політичними партіями вимог статтею 24 Закону про партії.

Також відповідно до Закону, пропаганда комуністичного та/або націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів та їхньої символіки заборонена; пропаганда комуністичного та/або націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів та їхньої символіки юридичною особою та/або використання у назві символіки комуністичного та/або націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів є підставою для відмови в реєстрації та/або припинення діяльності юридичної особи (частина друга статті 3); у разі невиконання юридичними особами вимог Закону їх діяльність підлягає припиненню в судовому порядку за позовом Мін'юсту або іншого уповноваженого органу державної влади; рішення про невідповідність діяльності, найменування та/або символіки юридичної особи вимогам Закону приймає Мін'юст відповідно до Порядку прийняття рішень щодо невідповідності діяльності, найменування та/або символіки юридичної особи, політичної партії, її обласної, міської, районної організації або іншого структурного утворення, передбаченого статутом політичної партії, іншого об'єднання громадян вимогам Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 травня 2015 року № 354.

З метою проведення правової експертизи матеріалів щодо невідповідності діяльності, найменування та/або символіки юридичної особи, політичної партії, її обласної, міської, районної організації або іншого структурного утворення, передбаченого статутом політичної партії, іншого об'єднання громадян вимогам Закону при Міністерстві юстиції України утворено Комісію з питань дотримання Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки» та затверджено положення про неї наказом Мін'юсту від 09 червня 2015 року № 895/5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 09 червня 2015 року за № 682/27127.

За результатами правової експертизи складається правовий висновок про відповідність або невідповідність діяльності, найменування та/або символіки юридичної особи, політичної партії, її обласної, міської, районної організації або іншого структурного утворення, передбаченого статутом політичної партії або іншого об'єднання громадян, вимогам Закону. Правовий висновок про невідповідність затверджується наказом Мін'юсту.

У десятиденний строк з дня прийняття рішення про невідповідність діяльності, найменування та/або символіки юридичної особи, політичної партії її обласної, міської, районної організації або іншого структурного утворення, передбаченого статутом політичної партії, іншого об'єднання громадян вимогам Закону Мін'юст звертається з позовом до суду про припинення діяльності юридичної особи, політичної партії, іншого об'єднання громадян або повідомляє іншим органам державної влади, які уповноважені звертатися з відповідним позовом до суду.

Отже у разі встановлення виявлення порушення політичною партією вимог щодо діяльності політичних партій, встановлених Конституцією України, Законом про партії, Законом та іншими законами України та/або надходження до Мін'юсту доказових матеріалів про вчинення політичною партією дій, які є підставою для застосування до неї відповідних санкцій, Міністерство юстиції України звертається з відповідним адміністративним позовом до суду у порядку, встановленому чинним законодавством.

Заступник Міністра
з питань державної реєстрації

Олена СУКМАНОВА